

omme an paa at ubfinde, hvorvidt disse forskellige Kategorier kunne stilles jevnledes, saaledes at man paa dem kan anvende de samme Principer. Jeg skal strax indrømme, at det vil være temmelig vanskeligt at gennemføre Principet til det Yderste, Punkt for Punkt; det kan ikke skee, thi Forholdene ere i sig selv meget forskellige, og navnlig er det for Søværnet meget kostbart, naar de komme ud i fjernere Farvande og skulle proviantere paa fremmede Steder, saa vi maae vogte os for at stille Betalingsvilkårene eens; men jeg tror dog, at de Fornødenheder, som skulle tilfredsstilles i det ene Værn, maae ligeledes være tilstede for det andet Værn. Naar vi nu see hen til Leirforholdene, saa tror jeg, at man ved de forskellige Behandlinger af dette Lovforslag i Almindelighed er gaaet ud fra at betragte Leirfoden og Cantonnementsfoden som igrunder altid træffende sammen. Der er jo nemlig den Bestemmelse, at Leiren skal betragtes som værende paa Cantonnementsfod, hvilken jo ellers i Reglen kun indtræder sjeldnere, nemlig under alvorligere Omstændigheder, ved Krigsberebsskab. Men jeg tror nu, at der er stor Forskjel paa, hvad der behøves til at leve under Cantonnementsforhold og til at leve i Leiren, og jeg finder det derfor i Virkeligheden temmelig haardt, at de, som ligge i Leir, skulle leve paa Cantonnementsfod. Hvorledes skal man betragte Leiren? Jeg tror ikke, at det er uheldigt at sammenligne den med et stort Krigsskib, hvor man befinder sig indenfor fire Vægge; thi man kan hellerikke i Leiren gaae udenfor og søge de Fornødenheder, man trænger til, men man skal leve i Leiren, og det er der, at alle Fornødenheder skulle tilfredsstilles. Dertil kommer, at saaledes som Forholdet i Leiren Gud skee Lov er hos os, bliver Livet der endnu kostbarere. Jeg tror nemlig, at Dvellsleiren hos os fremfor i mange andre Lænde have gjort Nytte, idet man nemlig her forlanger Dvells og Anstrengelse i Leiren, medens i mange større Armeer Dvellsleirene ikke ere stort Andet end til Morsskab; de kunne bidrage til Udvikling af Kammeratsskabet, men de egentlige Dveller staae i Baggrunden, medens de hos os

staae i Forgrunden. Dette gjør for det Første, at man trænger til en kraftigere Forpleining end under Cantonnementsfod, og dertil kommer Eliddet paa egne Klæder, der er meget betydeligere end til Orlogs paa et Skib. Efter de Erfaringer, som man har gjort i Leiren, tror jeg, at man rolig kan sige, at det koster den Officer, der rykker i Leir, en heel Dragt. Man har nu vel henviist til den Omstændighed, at Officererne kunne faae Naturalforpleining ligesom Folkene, og man har sagt, at de maae sætte Tæring efter Mæring; men der er dog en lille Hage derved, og det er, at Naturalforpleiningen grumme daarligt lader sig tillave, naar den skal tilberedes for en eller to Personer, og da Afdelingerne ligge compagnivis, kunne Officererne ikke slutte sig sammen om Tilberedelsen af deres Naturalforpleining. De kunne hellerikke gaae til Corporalkaberne og spise i Forening med dem, og hvorledes skulle de altsaa faae deres Naturalforpleining tilberedt. Jeg veed saa godt som ikke et eneste Tilfælde, hvor denne Naturalforpleining er bleven benyttet, er bleven tilberedt for en enkelt eller to Personer. Jeg tror altsaa, at der er god Føie til at see hen til de Omkostninger, som Livet i Leiren fremkalder for de yngre Officerer. — Der er et andet Punkt, som jeg allerede ifjor tillod mig at fremdrage, da vi behandlede Lovden om det andet Værns Tillæg, det er Diæterne. Jeg skal her kun ganske kort komme tilbage til dette Punkt. Det var ved Søværnet en mindre vigtig Sag, om Diæterne for enkelte høierestaaende Officerer bleve satte noget høiere eller noget lavere, da de sjeldent komme i det Tilfælde at blive udcommerede under Diæter, men dette er derimod ikke Tilfældet med Landetaten. I Almindelighed kunne de Vedkommende leve for Diæterne, men der gives enkelte Tilfælde, hvor det er en Umulighed at de kunne staae til til at bestribe Omkostningerne. Der er endelig et tredie Punkt, som jeg, skjøndt jeg indseer, at det ikke kan nytte at tænke paa en Forandring deri, dog tror at burde henlede Opmærksomheden paa, for at man kan have det for Die, naar den Tid kommer, da Hærloven skal revideres; det